

Preso Politikoen Nazioarteko Egunean EPPKren agiria euskal jendarteari

Preso Politikoen Nazioarteko Egun honetan, espainiar eta frantziar Estatuetakoko espetxeetatik agurrik beroena helarazi nahi diogu euskal jendarteari.

Gure agurra helarazi nahi diegu, aldi berean, munduko edozein herritan, edozein lekutan, ideia politikoengatik eta askatasunaren alde borrokatzeagatik zigortuak diren eta preso dauden pertsona guztiei. Biharko mundua Herri bakoitzarentzat eta Herri guztientzat atseginago, justuago eta askeago izateko nahiak eta hori lortzeko egiten dugun ahaleginak batzen baikaitu distantzia fisikoak banandutako preso politiko guztiok.

Atzera utzi dugun urtebete honetan ikusi dugu, euskal preso politikook gure artean gehiegitan ikusi dugun moduan, espetxeak bere alderik zaurtzaileenean presoon osasuna eta bizia lapurtzen dituela. Alde horretatik, ez ditugu aipatu gabe utzi nahi iazko irailaren 4an Igor Gonzalez Sola hil zela Martutenen, eta urriaren 22a Asier Aginako Durangon, espetxean larriki gaixotu ondoren kaleratuta.

Murrizketak areagotuz eta eskubideak mugatuz erantzuten du espetxeak edozein arazoren aurrean, eta urtebete honetako pandemia denboran ere zentzu horretan hartu dituzte Covid-19ari aurre egiteko neurriak. Neurri horien artean esanguratsuena komunikazioei dagokiona izan da. Guri ez ezik senide eta lagunei ere eragiten baitie horrek, eta gehienok hilabeteak daramatzagu bisitak egin ezinik, guraso edo seme-alabekin elkartu gabe, etxekoekin harremana izateko aukerarik gabe. Azpimarratu behar da, gainera, pandemiaren aurrean espetxeetan hartu beharreko neurrien inguruan nazioarteak emandako gomendioak euskal presooi ezartzeari uko egin diotela Espainiak eta Frantziak. Horrek ere adierazten du bi Estatuok gurekiko duten jarrera zital eta axolagabea eta urrunketa eta sakabanaketa mantentzearen gizagabetasuna, garai eta testuinguru berria kontuan hartu gabe ordainsaritzat espetxealdia luzatzeko irizpidearekin jarraituz.

Euskal preso politikoen eskubideen aldeko aldarria kaleratzeko aukerak ere mugatu egin ditu egoera honek. Eta, hala ere, era batera edo bestera, modu berriak asmatuz, gure eskubideen eta etxeratzearen aldeko aldarria eginez mobilizatu zareten guztioi eskerrik beroena adierazi nahi dizuegu. Baita aldarrikapen horiekin instituzioetan erantzunak eskatu dituzuenoi ere. Osagarriak izan behar baitute kalean eta instituzioetan egiten den jardunak, eta egindako lan horren emaitza da sakabanaketa eta urrunketaren politikan ikusten hasi garen norabide aldaketa.

Gaur ikusten duguna ere ez da, inondik inora, nahi genukeen mapa, eta oraindik bide luzea dugu presoon egoerari zentzu gizatiarra ematera iristeko. Norabide horretan, presoon egoera ez ezik iheslari eta

deportatuena ere konpontzeko orubea ezarri behar da. Eta lehen urratsa izan behar da euskal preso politiko guztiok Euskal Herrian eta 2º eta 3º graduan egotea, eta Estatu frantsesean betetako zigorrak Estatu espainiarrekoarekin batzea. Salbuespenezko neurri eta legediak behingoz ezabatzeko garaia da, ibilbidean bihar-etzirako ostertz berri bat eraikiz.

Aieteko Konferentzia burutu zenetik eta jarraian ETAK armak behin betirako utzi zituenetik hamar urte beteko dira. Garaia da, bada, gatazkaren ondorioei konponbidea emateko. Kontuan hartzen dugu 2018az geroztik espainiar eta frantziar gobernuek urrats propioak abiatu dituztela, aurreko gobernuen irizpideak lerroz lerro jarraitu gabe. Baina preso, iheslari eta deportaturik gabeko egoerara iristeko ezinbestekoa da Madril eta Parisek salbuespen politikak eta legedi berezituak, ordainsaria eskatu baizik egiten ez duten espetxe politikak, albo batera uztea guztiz.

2017an gure barne eztabaida amaitu genuenetik EPPKk behin baino gehiagotan adierazi du kaleratze bidea espetxe legediaren baitan egiteko prestutasuna; etengabean jarraitzen dugu ahalegin horretan, eta euskal preso politiko guztiak kaleratu arte jarraitzeko erabakia berresten dugu.

Baina ez da traba eta zailtasunik gabeko bidea. Salbuespeneko epaitegiek ezarritako zigorrek mendeku izaera hartzen dute guregan, eta horren ondorio dira aspalditik kalean eta aske behar luketen kideen egoerak. Esan behar dugu euskal preso politikook espetxealdi luzeak daramatzagula, legedia bihurrituz luzatzen dizkigutela zigorrak. Legediaren erabilera bihurritu horren harira, torturaren auziari egin behar zaio erreferentzia. Oihartzun berritua izan du azken hilabete hauetan, eta aipatu nahi dugu EHUren Kriminologiaren Euskal Institutuaren bidez ikertu eta identifikatutako milaka torturatuen gaia, torturatu horien artean baikaude gaur egun preso gauzkatena. Izan ere, Estatu espainiarreko espetxeetan gaudenon artean 100etik gora kidek, % 57k zehazki, torturak salatu zituzten atxiloketa ondoren, eta torturapean erauzitako deklarazioak baliatu zituzten zigorrak ezartzeko. Euskal preso politikook gure ekinbidean eragin dugun mina onartzen dugun moduan, nahiko genuke guri eragindako minaren errekonozimendua jasotzea, torturatu gaituztela onartuz, zuzenbidearekin zer ikusirik ez duten epaiketen errealitatea onartuz, espetxealdiak luzatzeko lege-bihurritzeak, berrogei urtera arteko edo bizi osorako zigorrak, kartzela aldiak luzatu eta zigorra gogortzeko legediak espresuki prestatu izana eta abar onartuz.

Horrez gain, ehuneko 90ak betea dugu zigorraren laurdena, eta irteera baimenak legez kiguke; ehuneko 70 kidek betea dugu zigorraren erdia, eta 3º gradua legokiguke; ehuneko 30 kidek beteak ditugu zigorraren hiru laurdenak, eta baldintzapeko askatasuna dagokigu. Baina horrez gain aipatu behar dugu gaixotasun larriak dituzten kideen egoera, edota 30 urtetik gora preso daramaten Jakes, Jon Kepa eta Unairen egoerak, eta etxean baina baldintzapean jarraitzen duen Txistorrena edo 33 urte preso eginda larriki gaixotu arte kaleratu nahi izan ez duten Antton Troitiñorena. Aukera hau baliatzen dugu beraiei besarkada estu bana helarazteko.

Presoontzat ez ezik Euskal Herriarentzat ere beharrezkoa da espetxeak

hustea eta iheslari eta deportatuak etxeratzea. Aspaldi honetan Euskal Herrian bizi den egoera berriak ezin du onetsi arrazoi politikoengatik inor espetxean, ihesean edo deportazioan egotea. Onartezina da etorkizunari begira, eta aspektu horiek konpontzea beharizan bat da demokrazia eraikiko bada.

Aieteko Adierazpenaren laugarren puntuak jasotzen duena gogoratu nahi dugu hemen. Hau da, gatazkaren oinarrian arrazoi politikoak daudela, eta politikoak direla, beraz, gatazka horren ondorioak, gu preso egotea barne. Oinarrian dauden arrazoi horietara jo behar da gure herrian konponbide eta elkarbizitza demokratikorik izango bada. Ezinbestekoa da Euskal Herriaren nazio aitortza egitea, eta Euskal Herriaren borondate demokratikoa inoren inposiziorik gabe errespetatuz hastea etorkizunaren eraikuntza.

Etorkizunean nahi genukeen Herriak hainbat erronka aurkezten dizkigu izan ere. Mundu mailan agertzen diren krisiek, krisi ekonomiko eta sozialak, ekologia krisiak, osasun krisiak, eskubideen krisiak... aspektu propioa erakusten dute Euskal Herrian ere, arazo zehatzekin, konponbide zehatzen behararekin. Etorkizunean nahi genukeen Euskal Herriak gaurko gazteen eta belaunaldi berrien konpromisoa eta ahalegina behar du; gure herri izaera eta burujabetza, menpekotasun eta ezberdintasunik gabeko gizartea, feminismoa, gure hizkuntza, gure ingurunea, osasuna eta herritarren eta Herriaren eskubideak defendatuko dituzten belaunaldi berrien eta gazteen konpromisoa eta ahalegina ezinbestekoak ditugu Herri izaten jarraituko badugu.

Biharko Euskal Herri independentea helburu, euskal jendartearekin, gaurko eta biharko gaztekin ere, bidea egiteko prestutasunean ez dugu etsiko; egindako urratsetan ez gara atzera itzuliko. Etorkizuna dugu zain, eta bidean aurkitzen ditugun edo ezartzen dizkiguten oztopo eta zailtasunei aurre egingo diegu.

Batasuna, elkartasuna eta herriarenganako lotura! Jo eta ke, irabazi arte!

Euskal Herria bihotzean, 2021eko apirilean
EPPK

Euskal Preso Politikoen Kolektiboa

**EUSKAL PRESOK EUSKAL HERRIRA!
AMNISTIA!
INDEPENDENTZIA!**